



בבית המשפט העליון

רע"א 7998/17

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: רשות המיסים - פקיד שומה תל-אביב

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בע"מ 50811-09-16 מיום 10.9.2017 שניתנה על-ידי השופטת י' סרוסי

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 10.9.2017 (ע"מ 50811-09-16, כב' השופטת י' סרוסי), בגדרה נדחתה בקשת המבקש למתן צו לגילוי מידע ונתונים.

רקע

2. המבקש, עורך דין במקצועו, בעל משרד עורכי דין, אשר בין לקוחותיו נמנו בנק לאומי לישראל בע"מ וחברת שחף ליווי פיננסי ויצוא 1990 בע"מ (להלן: הבנק ושחף, בהתאמה). משנתגלעו חילוקי דעות בין המבקש לבין הבנק ושחף, ומשהופסק מתן השירות המשפטי שנתן להם המבקש, פתח הוא בהליכים משפטיים נגדם. עיון ב"נט המשפט" מעלה כי לאחר פתיחת ההליכים קיבל המבקש הן משחף והן מהבנק תקבולים שונים. בהמשך לכך, הגיש המבקש לרשות המסים, היא המשיבה, דוחות לשנת המס 2011 ולשנת המס 2012, בהם דיווח על חלק מתקבולים אלה כרווחי הון וציין כי הסכום משחף התקבל בגין הפרת הסכם, והסכום מהבנק התקבל במסגרת הסכם פשרה.

3. לאחר בחינת הדוחות העצמיים שהגיש המבקש קבעה המשיבה כי התקבולים המדווחים אינם "רווחי הון" אלא הכנסה פירותית ממשלח יד לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

4. המבקש הגיש ערעור על החלטה זו לבית המשפט המחוזי. במסגרת הדיון בערעור הגיש המבקש "בקשה למתן צו לגילוי מידע ונתונים", בה עתר לעיין בתיעוד הדיונים שנערכו אצל המשיבה בעניינו, בחומרים ובתרשומות שהובילו את המשיבה לקבלת ההחלטה בדבר סיווג התקבולים, וכן במידע על סיווג הכנסותיהם של צדדים שלישיים במקרים דומים. כמו כן, טען המבקש כי לאחר קבלת המידע המבוקש יש להורות על החזרת התיק למשיבה על מנת שתקבל החלטה חדשה בעניינו.

החלטת בית המשפט המחוזי

5. לאחר שהוגשו תשובת המשיבה ותגובת המבקש לתשובה זו, דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה. נקבע כי הדיון בבקשה בנוגע למידע הקשור למבקש עצמו התייטר נוכח הודעת המשיבה כי מסרה את המידע המבוקש למבקש, למעט תרשומות פנימיות עליהן חל הסייג בדבר אי גילויין. בכל הנוגע לבקשה לעיין בחומרים העוסקים בסיווג ההכנסות של צדדים שלישיים, נקבע כי חומרים אלה אינם רלוונטיים לניהול ההליך מאחר שבמרבית המקרים מדובר בדיווחים עצמיים שהתיישנו מבלי שהמשיבה נדרשה לתוכנם. עוד נקבע, כי אין למסור את המידע למבקש מטעמי סודיות וחסיון והחשש לפגיעה בצדדים שלישיים. נוכח התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי, נקבע כי אין מקום להשיב את התיק למשיבה לקבלת החלטה מחודשת בעניינו של המבקש. המבקש חויב בהוצאות המשיבה בסך של 10,000 ש"ח.

הבקשה דנן

6. טענתו העיקרית של המבקש היא כי קביעת בית המשפט המחוזי לפיה המידע הנוגע לצדדים שלישיים אינו רלוונטי - מוטעית ואינה מבוססת. עוד נטען כי אף אם הדיווחים התיישנו, יש גם רלוונטיות לאופן סיווג ההכנסות על ידי הצדדים השלישיים עצמם ובית המשפט המחוזי התעלם מכך. בכל הנוגע למידע הקשור למבקש עצמו, נטען כי היה על בית המשפט המחוזי להורות על קבלת מלוא החומר, לרבות תרשומות פנימיות, וכן ראוי היה לאפשר למבקש לעיין בחומר טרם שניתנה ההחלטה על מנת שיבחן האם הומצא לו מלוא החומר הנדרש. לבסוף טוען המבקש כי בית המשפט

המחוזי השית עליו הוצאות בסכום שאינו סביר, שעה שבנסיבות העניין היה ראוי להטיל הוצאות דווקא על המשיבה.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה הגעתי למסקנה כי דינה להידחות, אף מבלי לקבל את תשובת המשיבה.

כלל ידוע הוא כי אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בהחלטות הערכאה הדיונית הנוגעות לסדרי דין, אלא במקרים מיוחדים בהם נגרם עיוות דין למי מהצדדים או במקרים בהם ההחלטה מנוגדת לדין. יתר על כן, בנוגע לגילוי מסמכים, נפסק כי התערבות ערכאת הערעור בשיקול דעתה של הערכאה הדיונית תיעשה מקום בו ההחלטה אינה מתיישבת עם שורת הצדק וההיגיון, או מתעלמת מכלל הנסיבות הרלוונטיות שהיה מקום להתחשב בהן (ראו: רע"א 624/11 המוטטרנות היווניות קתולית נ' נח'לה, פסקה 5 (15.3.2011); רע"א 7278/17 אושדי נ' שולמן, פסקה 4 (31.10.2017)). שוכנעתי כי המקרה שלפני אינו נמנה עם מקרים אלה.

בבסיס החלטת בית המשפט המחוזי עמדו שני נימוקים עיקריים - היעדר רלוונטיות של המידע וחסיונו. לעניין הרלוונטיות - ככלל, נקבע כי נקודת המוצא היא גילוי מרבי של החומר לשם חשיפת האמת, שהיא תכליתו של ההליך השיפוטי (רע"א 302/09 ניסים נ' פקיד שומה גוש דן, פסקה 28 (5.8.2009)). עוד נקבע כי יש לפרש את תנאי הרלוונטיות באופן ליברלי (רע"א 8181/15 אריה את עופר עבודות בניה נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ, פסקה 20 (31.1.2016)). שוכנעתי כי בענייננו, אף בראי הגישה המרחיבה, אין למידע המבוקש כל רלוונטיות לטענת האפליה אותה העלה המבקש. בית המשפט המחוזי קבע כי המשיבה כלל לא נדרשה לרובן המכריע של השומות העצמיות שהוגשו על ידי הצדדים השלישיים, משכך, לא יהיה במידע המבוקש כדי לתמוך בטענות המבקש נגד המשיבה. בנוסף, גם אם היה מקרה בודד בו המשיבה נדרשה לבחינת השומה העצמית - הרי שלא ניתן לבסס טענת אפליה על מקרה יחיד. די בכך כדי לדחות את הבקשה אף מבלי להידרש לשאלת החיסיון. אוסיף, למעלה מן הנדרש, כי אף אם אניח לטובת המבקש שקיימת רלוונטיות כלשהי למידע המבוקש הרי שזו מועטה ונסוגה היא מפני האינטרס הלגיטימי של הצדדים השלישיים באי גילוי המידע ובשמירה על חסיונו, כקבוע בסעיפים 231-234 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (ראו בעניין זה רע"א 9153/12 מנהל מס ערך מוסף נ' הקורנס מפעלי עופרת בע"מ, פסקה 7 (25.2.2013)).

יתר על כן, ולא פחות חשוב מכך, לא שוכנעתי כי נגרם למבקש עיוות דין. מכל מקום, כפי שציין בית המשפט המחוזי, ככל שהמבקש סבור כי יש רלוונטיות לאופן סיווג ההכנסות על ידי הצדדים השלישיים - אף שלטעמי יש קושי בעמדה זו במנותק מהתייחסות המשיבה לסיווגים אלה - פתוחה לפניו הדרך לפנות באופן ישיר אל אותם צדדים ולבקש מהם את המידע הנחוץ לו. עוד ראוי להדגיש כי בית המשפט המחוזי אפשר למבקש לזמן את אותם צדדים שלישיים למתן עדות ולבקשם להביא עמם את המסמכים הרלוונטיים הנדרשים.

8. אשר למידע הנוגע למבקש עצמו, גם בעניין זה לא הראה המבקש טעם המצדיק להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי, וזאת בשים לב לאמות המידה שנקבעו בפסיקה בעניין זה, כמפורט לעיל. אחזור ואציין כי מהחלטת בית המשפט המחוזי עולה שהמשיבה מסרה למבקש את מלוא החומר הנדרש על ידו, פרט לתרשומות פנימיות שממילא אין לגלותן. המבקש לא העלה כל טענה בעניין זה בתגובתו לתשובת המשיבה בהליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי, ואין מקום לאפשר לו להעלות טענותיו לראשונה בהליך שלפני.

9. המבקש הלין עוד על ההוצאות שנפסקו לחובתו, אולם נוכח הקבוע בסעיף 8(1) לצו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט-2009, ממילא אין להידרש לטענותיו של המבקש בעניין זה. למעלה מן הצורך אוסיף כי נפסק לא אחת כי ערכאת הערעור לא תתערב בפסיקת הוצאות של הערכאה הדיונית אלא במקרים נדירים (ראו למשל ע"א 9535/04 סיעת "ביאליק 10" נ' סיעת "יש עתיד לביאליק", פ"ד (1) 391, 395 (2005); רע"א 4772/13 אבו גזאללה חשמלאות רכב בע"מ נ' וולקן מצברים בע"מ, פסקה 2 (26.12.2013), וכן עע"מ 5004/16 א.נ. גוסטו נכסים בע"מ נ' ועדת המשנה לנושאים עקרוניים של המועצה הארצית לתכנון ובנייה - מחוז מרכז, פסקה 37 (28.8.2017)), ולא זהו המקרה שלפני. אוסיף עוד כי בית המשפט המחוזי כבר הביא בחשבון בגדר שיקוליו כי המידע הנוגע למבקש הועבר לידיו בעקבות בקשתו לגילוי המידע.

10. סוף דבר - הבקשה נדחית. משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, כ"ד בחשון התשע"ח (13.11.2017).

ש ו פ ט ת